

INVESTICINIŲ KRYPČIŲ VALDYMO POLITIKOS SANTRAUKA

Patvirtino (kas/kada)	Valdyba /
Savininkas (/ Redaguotojas)	Investicijų valdymo padalinys
Tvarkos lygis ir tipas	Politika
Galioja nuo (/iki)	Nuo 2022.07.01
Konfidencialumo lygis	Viešai publikuojama

Igyvendinimas

Mokymų apimtis	
Naujų darbuotojų supažindinimo lygis	
Vertimo poreikis	Taip

Dokumento paskirtis

1. UADB „INVL Life“ (toliau – Bendrovė) Investicinių kryptių valdymo politika (toliau – Politika) reglamentuoja investicijų, į kurias investuojamas Bendrovės valdomų investicinių kryptių turtas, detalaus vertinimo, investicinių sprendimų priėmimo ir jų vykdymo tvarką.
2. Politikos tikslas – užtikrinti kvalifikuotą, efektyvų ir darnų investicinių sprendimų, susijusių su investicinių kryptių valdymu, priėmimą ir vykdymą, taip pat užtikrinti, kad investicinių kryptių sąskaita priimami investiciniai sprendimai atitiktų investicinių kryptių tikslus, investavimo strategiją ir rizikos ribojimus. Bendrovė priimdama ir vykdydama (arba perduodama vykdyti) investicinius sprendimus veikia geriausiomis Klientui sąlygomis ir interesais.
3. Politikos santrauka - dokumentas skirtas viešai informuoti klientus apie Bendrovės investicinių kryptių valdymo politikos pagrindinius principus, atskleisti taikomą investicijų valdymo modelį, investicinių priemonių atrankos, investavimo kryptių ir jų rezultatų stebėsenos bei sprendimų priėmimo principus.

Taikymo sritis

4. Politikos nuostatų privalo laikytis visi Bendrovės darbuotojai, dalyvaujantys vertinant investicijas, į kurias investuojamas investicinių kryptių turtas, priimant ir vykdam (perduodant vykdymui) investicinius sprendimus dėl Bendrovės valdomų investicinių kryptių.

Apibrėžtys

5. **Investicinė kryptis** - finansinių priemonių portfelis, kurį draudiko siūlymu pasirenka draudėjas, sudarantis gyvybės draudimo, susijusio su investiciniais fondais, sutartį.
6. **Investicinis sprendimas** šioje Politikoje apima:
 - 6.1. strateginių investicinių sprendimų priėmimą, finansinių priemonių, į kurias investuojama, parinkimą;
 - 6.2. įsigyjamų/parduodamų finansinių priemonių kiekio nustatymą (investicinio portfelio suformavimą) bei priimtinos kainos ir kitų finansinių priemonių įsigijimo/pardavimo sąlygų nustatymą (įskaitant valiutos pirkimo/pardavimo sandorius, išvestinių priemonių naudojimą valiutos rizikai drausti).
7. **Investicinis komitetas (toliau – Komitetas)** – Bendrovės suformuotas kolegialus investicinių sprendimų priėmimo organas, veikiantis pagal savo nuostatus.
8. **Klientai** – Bendrovės klientai, sudarę gyvybės draudimo, susijusio su investiciniais fondais, sutartis.
9. **PID** – investicinės krypties pagrindinės informacijos dokumentas, kuriame Bendrovės Klientams pateikiama svarbiausia informacija apie investavimo kryptį.
10. **Portfelių valdytojas** – Bendrovės Investicijų valdymo padalinio darbuotojas, turintis Lietuvos banko išduotą finansų maklerio licenciją, atitinkamą kvalifikaciją, darbo patirtį ir Bendrovės įgaliojimą teikti valdymo paslaugas.

Detalaus vertinimo procedūros principai

11. Bendrovė veikia geriausiais Klientų interesais ir siekia užtikrinti aukštą vertinimo procedūrų lygį renkant ir nuolat stebint investicijas.
12. Priimant investicinius sprendimus atsižvelgiama į:
 - 12.1. Atitinkamos investicinės krypties PID įtvirtintus tikslus, investavimo strategiją bei rizikos ribojimo priemones;
 - 12.2. Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatytus diversifikavimo, investavimo ir kitus apribojimus;
 - 12.3. Galimos grąžos bei rizikos santykį;
 - 12.4. Investicijų poveikį bendram atitinkamos investicinės krypties turto rizikos lygiui;
 - 12.5. Socialinius, Aplinkosaugos ir Valdysenos (angl. *Environmental, Social and Governance*, toliau – ESG) veiksnius ir tvarumo riziką;
 - 12.6. Investicijų poveikį atitinkamos investicinės krypties likvidumui ir būsimą atitikimą Bendrovės nustatytiems limitams;
 - 12.7. Numatomo investicinio sprendimo vykdymo išlaidas;
 - 12.8. Finansinių priemonių, dėl kurių gali būti priimtas investicinis sprendimas, savybes;
 - 12.9. Numatomo investicinių sprendimo vykdymo vietų savybes;
 - 12.10. Numatomo investicinio sprendimo įvykdymo greitį;

- 12.11. Numatomo investicinio sprendimo įvykdymo ir atsiskaitymų tikimybę;
- 12.12. Kitas numatomo investicinio sprendimo įvykdymui svarbias aplinkybes.
13. Komiteto nariai, vertindami pateiktus investicinių sprendimų projektus dėmesį skiria fundamentalios, techninės ir ESG veiksnių analizės argumentams.
14. Komiteto nariai, vertindami pateiktus investicinių sprendimų projektus dėl kolektyvinių investavimo subjektų (toliau – KIS), atsižvelgia:
- 14.1. Pasyviai valdomų KIS analizės metu atsižvelgiama į KIS turimą turtą, valdymo ir kitus mokesčius, „tracking error“ rodiklį, dividendų mokėjimą, fizinį ar replikavimą per išvestinius instrumentus ir kitus rodiklius. Tais atvejais, kai yra pasirinkimas tarp panašių pagal regioną, strategiją ir kaštus, prioritetas teikiamas tai alternatyvai, kuri orientuota į aukštų ESG standartų įmones.
- 14.2. Aktyviai valdomų KIS analizės metu atsižvelgiama į KIS valdančios įmonės bei komandos patikimumą, stabilumą, komandos ar KIS pasiektus rezultatus (palyginus su konkuruojančiais KIS arba absoliučius rezultatus) įvairiais periodais, KIS turimą turtą, valdymo ir kitus mokesčius, dividendų mokėjimą ir kitus rodiklius. Taip pat vertinamos atitinkamos valdymo įmonės ESG praktikos ir ESG kriterijų integravimas jos investavimo procese.
15. Konkretus numatomas investicinis sprendimas yra vertinamas naudojant skirtingas metodikas, atsižvelgiant į susiklosčiusią rinkos situaciją, investicijos turto klasę, ūkio šaką, į kurią yra investuojama, specifinę įmonės/emitento situaciją, investicinės krypties turto struktūrą bei kitas reikšmingas aplinkybes, galinčias turėti įtaką vykdomo investicinio sprendimo kokybei.
16. Neatsiejama investicinių sprendimų priėmimo proceso dalis yra ESG veiksnių analizė ir Atsakingo investavimo ir tvarumo rizikos integravimo politikoje (toliau – ESG politika) įvardintų principų laikymasis, kurių taikymas ilgu laikotarpiu mažina investicijų riziką.
17. Investicinių sprendimų vertinimas pagrįstas Portfelijų valdytojų, Komiteto narių turima patirtimi ir įžvalgomis. Analizei reikalingi duomenys yra surenkamai iš įvairių šaltinių: *Bloomberg* agentūros duomenys, atitinkamų biržų duomenys bei prekybos statistika, emitentų skelbiamos finansų ataskaitos, analitikų skelbiamos rekomendacijos, paklausimų ir susitikimų su emitentais metu gauta informacija ir kt.

Investicinių sprendimų priėmimas

18. Už investicinių sprendimų priėmimą ir (arba) įgyvendinimą yra atsakingi:
- 18.1. Komitetas;
- 18.2. Portfelijų valdytojas.
19. Už Politikos 6.1 punkte nurodytus investicinius sprendimus yra atsakingas Komitetas, už Politikos 6.2 punkte nurodytus investicinius sprendimus yra atsakingas Portfelijų valdytojas.
20. Investiciniai sprendimai dėl veiksmų su finansinėmis priemonėmis, sudarančiomis investicinių kryptių portfelius, turi būti priimami vadovaujantis Komiteto sprendimais, konkrečios investavimo krypties PID įtvirtinta valdymo strategija (toliau – **Strategija**), geriausiai Klientų interesais bei Lietuvos banko nustatytais Investicinio gyvybės draudimo turto reikalavimais.
21. Vadovaudamasis Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įgyvendinimo reikalavimais, Portfelijų valdytojas prieš priimdamas investicinį sprendimą ar teikdamas investicinio sprendimo projektą Komitetui, privalo patikrinti ar nėra taikomos finansinės, ekonominės ar kitos tarptautinės sankcijos.
22. Už visų patvirtintų Investicinių sprendimų įgyvendinimą yra atsakingas Portfelijų valdytojas. Jeigu kitaip nenumatyta Investiciniuose sprendimuose, Portfelijų valdytojas priima sprendimus dėl konkrečių sandorių su Komiteto nustatytais investavimo objektais sudarymo (toliau – Sandoriai) pagal Komiteto priimtus investicinius sprendimus, įskaitant sprendimus dėl tinkamiausio Sandorio laiko ir (ar) kiekio.

Priimtų investicinių sprendimų stebėjimas

23. Priimtų Investicinių sprendimų vykdymo stebėjimą turi vykdyti Portfelijų valdytojas atliekant tokius veiksmus:
- 23.1. Portfelio sudėties analizę, kurios metu svarstoma dėl finansinių priemonių pirkimo/pardavimo;
- 23.2. Portfelijų valdytojo įgyvendintų/nejgyvendintų Politikos nustatyta tvarka priimtų Investicinių sprendimų peržiūra;
- 23.3. Strategijoje numatytų apribojimų laikymosi peržiūra.
- 23.4. Portfelio vertės pokyčio monitoringą.
24. Portfelijų sudėties analizė turi būti atliekama pagal poreikį, bet ne rečiau kaip kartą per mėnesį.

25. Portfelio valdytojo įgyvendintų/nejgyvendintų Investicinių sprendimų peržiūra atliekama kiekvieną savaitę.
26. Strategijoje numatytų apribojimų laikymosi peržiūra atliekama pagal poreikį, bet ne rečiau kaip kartą per ketvirtį. Atliekant šiame punkte numatytą peržiūrą, turi būti tikrinama, ar laikomasi investicinės krypties Strategijos.
27. Portfelio valdytojas turi taip pat užtikrinti ir vykdyti nuolatinę peržiūrą, ar portfelio sudėtis atitinka Lietuvos banko nustatytų reikalavimų nuostatomis.

Rizikos valdymas ir kontrolė

28. Investicijų rizikos valdymas yra neatskiriama investicijų valdymo dalis. Tai ne tik procesas atliekamas po sandorių įvykdymo, bet sprendimų priėmimo ir stebėjimo procesų dalis. Siekdamą tinkamai valdyti ir kontroliuoti riziką, kylančią investuojant lėšas, vadovaujamosi šiais investicijų rizikos valdymo principais:

28.1. investicijų rizika valdoma balansuojant ir kartu neprisiimant itin aukštos ir nekontroliuojamos rizikos;

28.2. rizikos valdymo procesas apima rizikų identifikavimą, stebėjimą, vertinimą ir kontrolę;

28.3. rizikos valdomos aktyviai, siekiant užtikrinti savalaikį investicinių sprendimų priėmimą, vykdoma kontrolė tiek prieš sandorių teikimą, tiek juos įgyvendinus;

29. Rizikos valdymas yra suskirstytas ir tris dalis, taip vadinamą trijų lygių gynybos liniją:

29.1. Pirmoji gynybos linija yra portfelio valdytojai bei Investicijų valdymo padalinio vadovas. Jų atsakomybė yra užtikrinti, kad investicijos atitiktų Strategiją ir investavimo apribojimus bei ESG politiką.

29.2. Antroji gynybos linija yra rizikos valdymo operacijos, vykdomos portfelio operacijų apskaitą vykdančio padalinio, kurių pagrindinės užduotys:

29.2.1. Užtikrinimas, kad kiekvienas portfelis būtų valdomas pagal nustatytas taisykles ir apribojimus.

29.2.2. Rinkos kainų ir vertinimo, naudojamo portfelio grynųjų aktyvų vertei apskaičiuoti, kontrolė.

29.2.3. Sandorių, pozicijų ir pinigų balanso sutikrinimas tarp Bendrovės ir išorinių duomenų.

29.2.4. Pranešimas Investicijų valdymo padaliniiui apie bet kokius investicijų apribojimų, susijusių su investicinių krypčių valdymu ir atskaitomybe bei klientų sukaupto kapitalo valdymu, pažeidimus.

29.3. Trečioji gynybos linija yra Bendrovės vidaus audito funkcija, kuri kontroliuoja ir užtikrina, kad rizikos valdymo operacijos atitiktų įstatymus bei taisykles ir būtų atliekamos taip, kaip aprašyta vidaus politikoje ir kituose Bendrovės dokumentuose.

30. Bendrovė turi atitikties specialistą, kuris stebi, kad vykdomos operacijos būtų atliekamos pagal įstatymus ir kitus teisės aktus, o vidaus dokumentai būtų atnaujinami atsižvelgiant į bet kokius pasikeitimus vidaus veikloje ir/ar išorės aplinkybes, pavyzdžiui, įstatymų ir taisyklių pakeitimus.

31. Siekiant valdyti trečiųjų šalių riziką, atliekamas finansinių priemonių saugotojų, prekybos tarpininkų ir sandorio šalių, kolektyvinio investavimo subjektų bei perleidžiamuosius vertybinius popierius išleidusių emitentų vertinimas.

Interesų konfliktų valdymas

32. Bendrovė valdymo procese akcentuoja interesų konfliktų prevenciją ir jų valdymą. Klientų interesai visada turi būti svarbiausi. Bendrovės Interesų konfliktų vengimo politika padeda nustatyti ir užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams arba valdyti situacijas, vienodai elgdamasi su klientais ir atsižvelgdama į jų interesus. Bendrovė įgyvendino veiksmingas organizacines ir administracines priemones, skirtas užkirsti kelią nustatytiems interesų konfliktams ir juos valdyti.

33. Komitetas ir Portfelio valdytojas privalo vengti interesų konflikto situacijų tarp asmeninių ir Klientų interesų, taip pat interesų konfliktų, kurie gali kilti tarp valdomų atskirų investicinių krypčių portfelio. Komiteto narys privalo atskleisti kitiems nariams potencialiai galinčius kilti interesų konfliktus susijusius su konkrečiu investiciniu sprendimu ir susilaikyti nuo balsavimo, jei toks nario balsavimas keltų interesų konflikto situaciją.

Baigiamosios nuostatos

34. Politikos santrauka ir visi jos pakeitimai yra skelbiama viešai.

35. Bendrovė nuolat stebi, ar Politikoje įtvirtintos nuostatos yra tinkamai įgyvendinamos .
36. Nustačius Politikos trūkumus ir nuostatų įgyvendinimo pažeidimus, šie yra nedelsiant šalinami.
37. Politikoje įtvirtintos nuostatos yra peržiūrimos ne rečiau kaip kartą per du metus, o tais atvejais, kai įvyksta esminis pasikeitimas, galintis turėti poveikį Bendrovės gebėjimui pasiekti geriausią rezultatą ir dažniau.
38. Bendrovė veikia taip, kad bet kuriuo metu galėtų įrodyti, kad investiciniai sprendimai yra vykdomi laikantis Politikoje įtvirtintų priemonių, procedūrų ir yra veikiama geriausiai Klientų interesais.

1 priedas. Investicinių sprendimų vykdymo politika

Dokumento paskirtis

1. UADB „INVL Life“ (toliau – Bendrovė) Investicinių sprendimų vykdymo politika (toliau – Politika) reglamentuoja investicinių sprendimų vykdymą valdant investicines kryptis.
2. Politikos nuostatos, vykdamas investicinius sprendimus, priimtus valdant investicinių kryptių finansinių priemonių portfelius, taikomos tiek, kiek tai leidžia teisinės ir (ar) techninės galimybės pagal Bendrovės ir sąskaitų tvarkytojo, saugančio finansines priemones ar pinigines lėšas, sudarytų sutarčių sąlygas ir teisės aktų nuostatas.

Tikslas

3. Politikos tikslas – nustatyti bendruosius investicinių sprendimų vykdymo principus. Vadovaudamasi Politikos nuostatomis Bendrovė privalo imtis visų pagrįstų veiksmų, siekdama užtikrinti geriausią investicinių sprendimų įvykdymo rezultatą atsižvelgiant į vyraujančias aplinkybes.

Pavedimų vykdymas, siekiant geriausio rezultato

4. Priimti investiciniai sprendimai yra vykdomi arba perduodami vykdyti kitam subjektui, veikiant geriausiais atitinkamos investicinės krypties interesais ir siekiant geriausio rezultato, vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais bei kitais teisės aktais ir atitinkamomis šios Politikos nuostatomis.
5. Siekiant užtikrinti greitą ir operatyvų investicinės krypties sąskaita sudaromų sandorių vykdymą:
 - 5.1. Investicinių kryptių sąskaita įvykdyti investiciniai sprendimai yra nedelsiant ir tiksliai apskaitomi;
 - 5.2. panašūs investiciniai sprendimai vykdomi paeiliui ir nedelsiant, išskyrus atvejus, kai dėl investicinio sprendimo savybių ar vyraujančių rinkos sąlygų to neįmanoma padaryti;
 - 5.3. įvykdžius investicinį sprendimą, gautos finansinės priemonės ir lėšos yra nedelsiant ir teisingai apskaitomos atitinkamose sąskaitose.
6. Investiciniai sprendimai yra vykdomi imantis visų reikalingų priemonių, siekiant išvengti piktnaudžiavimo informacija, kuri yra susijusi su dar neįvykdytais investiciniais sprendimais.
7. Siekiant pasiekti geriausią įmanomą rezultatą, vykdamas investicinius sprendimus arba perduodant investicinius sprendimus vykdyti kitam subjektui, Bendrovė imasi visų reikalingų veiksmų, kad būtų pasiektas geriausias įmanomas rezultatas atitinkamai investicinei kryptiai atsižvelgiant į:
 - 7.1. investavimo objektų kainą,
 - 7.2. investicinio sprendimo įvykdymo išlaidas,
 - 7.3. greitį,
 - 7.4. investicinio sprendimo įvykdymo ir atsiskaitymų tikimybę,
 - 7.5. investicinio sprendimo dydį,
 - 7.6. turinį ir kitas investicinio sprendimo įvykdymui svarbias aplinkybes.
8. Aukščiau nurodyti veiksniai pateikti ne pagal jų svarbos eilę, nes atsižvelgiant į finansinių priemonių ypatumus, kiekvieno parametro svarba gali skirtis. Nurodytų veiksmų santykinė svarba visada yra įvertinama atsižvelgiant į šiuos kriterijus:
 - 8.1. Investicinės krypties tikslus, investavimo politiką ir jai būdingas rizikos rūšis, kaip tai nurodyta PID;
 - 8.2. investicinio sprendimo savybes;
 - 8.3. finansinių priemonių, dėl kurių priimtas investicinis sprendimas, savybes;
 - 8.4. vykdymo vietų, kuriose investicinis sprendimas gali būti įvykdytas, savybes.

Investicinių sprendimų vykdymo vietos

9. Bendrovės investiciniai sprendimai pirkti/parduoti bet kurias finansines priemones, kuriomis prekiaujama reguliuojamose rinkose, daugiašalėse prekybos sistemose ar per sisteminę prekybą vykdančius finansų tarpininkus ir maklerio įmones, perduodami vykdyti į atitinkamas biržas/daugiašales prekybos sistemas tiesiogiai pačios Bendrovės.
10. Bendrovė nuolatos vertina pasirinkto subjekto (-ų) veiklos skaidrumą, teikiamų rekomendacijų kokybę, jo galimybę įvykdyti pavedimą, pavedimo vykdymo operatyvumą, pavedimo vykdymo

išlaidas, šioje Politikoje nustatytus faktorius dėl sprendimų vykdymo geriausiomis Klientams sąlygomis ir kitus svarbius veiksnius, ir, reikalui esant, gali pasirinkti kitus tarpininkus.

11. Bendrovė perduodama vykdyti investicinius sprendimus užtikrina pakankamą investicinių sprendimų vykdymo kontrolę siekiant užtikrinti, kad bus laikomasi šioje Politikoje įtvirtintų nuostatų.
12. Bendrovė, atsižvelgdama į susidariusias aplinkybes (pvz. rinkų griūtis, prekybos sustabdymo ir pan.), gali nuspręsti investicinių sprendimų vykdymą perduoti ir kitiems subjektams. Tokiu atveju, Bendrovė imasi priemonių, kad būtų pasiektas geresnis rezultatas Klientams.

Investicinių sprendimų jungimas bei sandorių paskirstymas

13. Atskirų investicinių sprendimų vykdymas nėra sujungiamas, išskyrus atvejus, kai yra tenkinamos žemiau nurodytos sąlygos:
 - 13.1. Nėra pagrindo manyti, kad investicinių sprendimų sujungimas turės neigiamos įtakos, kurios nors investicinės krypties ar kitų Bendrovės klientų, kurių sąskaita priimtus investicinius sprendimus ketinama sujungti, interesams;
 - 13.2. Jei yra laikomasi šioje Politikoje nustatytų, sujungtų investicinių sprendimų paskirstymo reikalavimų, įskaitant ir dėl investicinių sprendimų dydžio ir kainos įtakos investicinių sprendimų paskirstymui.
14. Jei Bendrovė, veikdama kaip investicinių kryptių valdytoja, pateikia atskirų investicinių kryptių pavedimus dėl tos pačios operacijos ir finansinės priemonės, pirmenybė teikiama tos investicinės krypties pavedimui, kuris yra pateiktas anksčiau, atsižvelgiant į pavedimo pateikimo laiką.
15. Jei Bendrovė tuo pačiu metu pateikia kelių investicinių kryptių vieną jungtinį pavedimą pirkti/parduoti tas pačias finansines priemones ir kai visas pirkimo/pardavimo pavedime nurodytas finansinių priemonių kiekis nėra nuperkamas/parduodamas, pavedimai paskirstomi proporcingai visoms investicinėms kryptims, kurių sąskaita yra pateikti jungtiniai pavedimai.
16. Jei visas pirkimo/pardavimo sandoryje nurodytas finansinių priemonių kiekis nėra nuperkamas/parduodamas, ir dėl to paskirsčius investicinio sandorio kiekį proporcingai visoms investicinėms kryptims, kurių investiciniai sprendimai buvo sujungti, investicinės kryptys, kurių sąskaitą buvo pateiktas smulkus pavedimas, patirtų nepagrįstai didelius sandorių kaštus, jungtinis pavedimas gali būti vykdomas vienu iš šių būdų:
 - 16.1. Investicinio sandorio kiekis yra paskirstomas tik investicinėms kryptims, kurių sąskaita buvo pateiktas smulkus pavedimas;
 - 16.2. Investicinio sandorio kiekis yra paskirstomas tik investicinėms kryptims, kurių sąskaita buvo pateiktas stambus pavedimas.
17. Koks pavedimas gali būti laikomas smulkiu/stambiu ir kuris iš aukščiau minėtų būdų bus taikomas, nustato Portfelio valdytojas, pasitaręs su sprendimus vykdančiu finansų tarpininku ir atsižvelgiant į geriausius investicinių kryptių interesus, taip pat siekiant, kad investicinės kryptys patirtų kuo mažesnius kaštus.
18. Jei Bendrovė sujungia sandorius savo sąskaita su vienu ar keliais investicinių kryptių sąskaita priimtais investiciniais sprendimais, Bendrovė perskirsto sandorius tik investicinėms kryptims naudingiausiu būdu.
19. Jei Bendrovės sąskaita sudaromas sandoris sujungiamas kartu su investicinės krypties sąskaita priimtu investiciniu sprendimu ir šis jungtinis sandoris yra įvykdomas iš dalies, sandoriai paskirstomi pirmenybę teikiant investicinės krypties interesams.
20. Jei Bendrovės gali įrodyti, kad be šio sujungimo nebūtų galėjusi įvykdyti investicinio sprendimo tokiomis pat sąlygomis arba investicinio sprendimo nebūtų galėjusi įvykdyti visai, Bendrovės gali paskirstyti tokį jungtinį pavedimą proporcingai, laikantis šiame skirsnyje įtvirtintų nuostatų.